

Raadsvergadering d.d. : 4 september 2025

Onderwerp : Inzet verkiezingsborden d.m.v. spandoeken in buisframes

Portefeuillehouder : Presidium

Datum : 1 juli 2025

Onderwerp

Inzet verkiezingsborden d.m.v. spandoeken in buisframes

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de inzet van verkiezingsborden d.m.v. spandoeken in buisframes bij de landelijke Tweede Kamer verkiezingen op 29 oktober 2025 en de Gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026
2. In 2025 het budget voor opkomst bevorderende maatregelen hiertoe op te hogen met € 25.598 te dekken uit de vrije algemene reserve
3. In 2026 het budget voor opkomst bevorderende maatregelen hiertoe op te hogen met € 10.377 te dekken uit de vrije algemene reserve

Aanleiding

In de gemeente Aa en Hunze zijn de afgelopen jaren geen verkiezingsborden meer gebruikt. Deze keuze volgde op toenemende klachten over de rommeligheid van de borden en het frequente her- en overplakken van posters. Het ging in dit geval om 'traditionele' verkiezingsborden waar de posters op geplakt moesten worden. Om die reden heeft het presidium op 12 maart 2019 besloten om het gebruik van de borden tijdens toekomstige verkiezingen achterwege te laten.

Argumenten

Het Presidium heeft dit besluit heroverwogen in zijn vergadering van 1 juli jl. Tegenwoordig zijn er namelijk veel alternatieven voor de traditionele plakborden. Zo wordt er gebruik gemaakt van digitale borden of voorgedrukte kuststoffen borden. Andere gemeentes maken gebruik van spandoeken in buisframes.

Het voordeel van deze alternatieve opties ten opzichte van de traditionele verkiezingsborden is dat er geen posters meer ge- en her plakt hoeven te worden en dat het plaatsen en opmaken van de borden gedaan wordt door een externe partij. Het grootste nadeel is dat de moderne borden duurder zijn dan de traditionele variant.

Een andere reden om verkiezingsborden in te zetten is dat de borden de kiezers herinneren aan het feit dat er verkiezingen op komst zijn en welke partijen hieraan mee doen. Dit kan leiden tot een hogere opkomst. Voormalige ministers van Binnenlandse Zaken Ollongren en Bruins Slot hebben er in 2019 en 2023 op gewezen dat het plaatsen van verkiezingsborden politieke partijen een mogelijkheid bieden om hun deelname aan de verkiezingen onder de aandacht van kiezers te brengen. Ze fungeren daarmee als een herkenbaar signaal in de publieke ruimte dat kiezers eraan herinnert dat er gestemd kan worden. Dit werd bevestigd door bureau voor het openbaar bestuur Necker en onderzoeksbureau Citisens tijdens een bijeenkomst in de gemeente de Wolden over opkomst bevorderende maatregelen in 2024, waarbij een delegatie van de griffie aanwezig was.

Er is overigens geen bewijs dat verkiezingsborden een effect hebben op de keuze van de stemmer. De borden zijn dan ook geen stemwijzer of kieskompas maar vooral een signaal aan de kiezer dat er binnenkort verkiezingen zijn.

Kosten

Van de moderne varianten op het verkiezingsbord zijn de spandoeken met buisframes de goedkoopste optie. De kosten voor de frames, spandoeken, opslag, montage en plaatsing op locatie kunnen worden verzorgd door een bedrijf uit Gieten zodat dit geen extra druk legt op de gemeente. De frames blijven eigendom van de gemeente en kunnen ook ingezet worden voor andere doelen en evenementen van de gemeente. Er kunnen dan simpelweg andere spandoeken in de frames worden geplaatst. De kosten voor het maken een nieuw spandoek zijn verhoudingsgewijs laag (ongeveer € 99,-).

In het verleden stonden de aanplakborden op 30 locaties. In sommige kernen stonden meerdere borden. Om de kosten te drukken wordt voorgesteld om in iedere kern 1 buisframe met spandoek te plaatsen (zie bijlage). Dit leidt tot een totaal van 21 verkiezingsborden.

De kosten voor 21 buisframes met spandoek inclusief plaatsing, montage en opslag bedragen € 25.598 Euro. Een deel van deze kosten is eenmalig, namelijk de aanschafkosten van de buisframes.

De verkiezingsborden worden voor het eerst ingezet bij de landelijke verkiezingen op 29 oktober 2025.

De kosten van de verkiezingsborden voor de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 zullen een stuk lager uitvallen namelijk € 10.377,- (spandoeken, plaatsing, montage en opslag) omdat de buisframes dan al eigendom van de gemeente zijn.

Beoogd effect

Door het plaatsen van verkiezingsborden in de vorm van buisframes met spandoeken worden kiezers herinnerd aan de verkiezingen waardoor de opkomst wordt bevorderd. Politieke partijen krijgen hiermee een mogelijkheid om hun deelname aan de verkiezingen onder de aandacht van kiezers te brengen

Communicatie

De gemeenteraad van Aa en Hunze heeft besloten om bij verkiezingen verkiezingsborden te laten plaatsen in de vorm van buisframes met spandoeken. Sinds 2019 werden er geen traditionele aanplakborden meer geplaatst in verband met klachten over de rommeligheid van de borden. Door het plaatsen van verkiezingsborden worden kiezers herinnerd aan de verkiezingen waardoor de opkomst wordt bevorderd. Politieke partijen kunnen hun deelname aan de verkiezingen onder de aandacht van kiezers te brengen

Bijlage

1. Overzicht plaklocaties

Het Presidium van de gemeente Aa en Hunze,

Mevrouw E.P. van Corbach
Griffier

de heer A.W. Hiemstra
Voorzitter